

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Кычытканлы авыл жирлеге Советы

КАРАР

15 ноябрь 2019 ел

№ 99

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Кычытканлы авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндә» гы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Кычытканлы авыл жирлеге Советы, КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүнда Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).

2. Түбәндәге каарларны үз көчен югалткан дип танырга:

-Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге Советының 2010 елның 16 апрелендәге 77 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» каары

- Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Кычытканлы авыл жирлеге Советының 2015 елның 15 октябрендәге 11 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге Советының 2010 елның 16 апрелендәге 77 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» каарына үзгәрешләр керту түрүнда» каары.

- Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге Советының 2016 елның 10 июнендей 26 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Кычытканлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 2010 елның 16 апрелендәге 77 номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда» каары

3. Элеге каарарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Элеге каарарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Кычытканлы авыл жирлеге
Советы рәисе

Ж.З. Нургалиев

АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге Нигезләмә белән җайга салына торган хокукий мөнәсәбәтләр һәм аларның хокукий нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде, әлеге нигезләмә шулай ук авыл жирлеге бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм авыл жирлегенең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

2. Авыл жирлеге бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары, муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 2. Төшөнчәләр һәм терминнар

1. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшөнчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 3. Бюджетның хокукий рәвеше

1. Авыл жирлеге бюджеты (алга таба - жирлек бюджеты) авыл жирлеге Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба – жирлек Советы).

2. Авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3. Бюджет проектын формалаштыру Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителә торган жирлек советының хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турында карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Статья 4. Бюджет процессы принциплары

1. Авыл жирлеге бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;

- Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары арасында бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын бүлү; бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- Россия Федерациисе субъектларының, муниципаль берәмлекләрнең бюджет хокуклары тигезлеге;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы;
- жирлек бюджеты баланслылығы;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык;
- жирлек бюджетының дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характеристы;
- бюджет чыгымнарының ведомство буйсынуы;
- касса бердәмлеге.

Статья 5. Бюджет процессы этаплары

1. Авыл жирлеге бюджет процессы тубәндәге этапларны үз эченә ала:
 - авыл жирлеге һәм аның икътисады тармакларының социаль-икътисадый үсеш фаразларын эшләү, жыелма финанс балансын өзөрләү;
 - жирлек бюджеты проектын төзү;
 - жирлек бюджеты проекты һәм жирлек бюджеты үтәлеше турында отчет буенча ачык тыңлаулар үткәру;
 - жирлек бюджетын карау һәм раслау;
 - жирлек бюджетының үтәлеше;
 - тиешле елга бюджет турындағы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
 - жирлек бюджеты үтәлеше турындағы хисапны раслау;
 - бюджет үтәлеше турында еллық хисапка тышкы тикшерү уздыру.
2. Муниципаль финанс контроле бюджет процессының барлық этапларында гамәлгә ашырыла.
3. Бюджет һәм салым сәясәте өлкәсендә жирлек Советы каарлары проектлары билгеләнгән тәртиптә ачык бәйсез экспертиза узарга тиеш.

Статья 6. Бюджет процессында катнашучылар

1. Авыл жирлеге бюджет процессында катнашучылар булып торалар:
 - авыл жирлеге Советы;
 - авыл жирлеге башкарма комитеты;
 - бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
 - бюджет акчаларын бүлүчеләр;
 - казначылык органдары;
 - Россия Федерациисе законнандары, Татарстан Республикасы законнандары белән Бюджет, салым һәм башка вәкаләтләр йөкләнгән башка органдар;
 - бюджет акчаларын алучылар.

Статья 7. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. авыл жирлеге Советы:
 - бюджет проектын жирлек Советына керту тәртибен һәм вакытын, аны карау һәм раслау тәртибен, шулай ук жирлек бюджетын үтәү, аның үтәлешен контролдә тоту, аның үтәлеше турындағы хисапны раслау тәртибен билгели;
 - чираттагы финанс елды башланганчы жирлек бюджетын карый һәм раслый;
 - жирлек бюджеты үтәлеше турында отчет раслый;
 - агымдагы елга жирлек бюджеты турындағы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертә;

- алдан, агымдагы һәм киләсе финанс контролен гамәлгә ашыра;
- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә җирле салымнарны һәм жыемнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;
- җирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;

- җирлекнең социаль-икътисади үсеш программаларын кабул итә;
- муниципаль милектәге мәлкәт белән идарә иту һәм идарә иту тәртибен, шулай ук район бюджетына аны кулланудан кергән табыш юнәлешләрен билгели;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнмәгән муниципаль бурыч китабына кертелүче мәгълүмат составын билгели;

- максатчан бюджет фондлары акчаларын тоту тәртибен билгели;
- муниципаль бурычка хәzmәт күрсәту тәртибен раслый;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, авыл җирлеге Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- авыл җирлеге бюджет, салым һәм бурыч сәясәтен билгели;
- башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. авыл җирлеге башкарма комитеты:

- җирлек Советы каравына кирәклे документлар һәм материаллар белән җирлек бюджеты проектын кертә;

- җирлек Советы каравына җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап проектын кертә;

- җирлек Советы каравына җирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм ёстәмәләр кертү турында каар проектларын кертә;

- җирлек бюджеты үтәлешен тәэммин итә;

- җирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәрту, юкка чыгару буенча хокукий актлар проектларын, җирле салымнар буенча салым ташламаларын кертү һәм юкка чыгару буенча тәкъдимнәр әзерләүне оештыра;

- авыл җирлегенең социаль-икътисади үсеш программын төзүне оештыра;

- муниципаль бурыч кенәгәсен алып бару тәртибен раслый;

- муниципаль бурыч белән идарә итә;

- бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары администраторы сыйфатында муниципаль эчке бурыч алулар алып бара, кредит килешүләре һәм кредитларны җәлеп иту өчен шартнамәләр төзи, муниципаль берәмлек исеменнән җирлек бюджеты турындагы каарда тиешле елга билгеләнгән чикләрдә муниципаль гарантияләр бирә;

- авыл җирлеге җирлек бюджеты акчаларын кире кайтару нигезендә, бюджет инвестицияләре биру турсында килешүләр тәкъдим итә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, авыл җирлеге Уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

3. Бюджет акчаларын алуучы:

- бюджет акчаларын алу хокукун раслаучы гаризалар яки башка документлар тапшыра;

- максатчан билгеләнеше нигезендә бюджет акчаларын нәтижәле файдалануны тәэммин итә;

- кире кайтару нигезендә алынган бюджет акчаларын үз вакытында һәм тулы үләнмәдә кайтарырга һәм түләү нигезендә бирелгән бюджет акчаларыннан файдаланган өчен түләү кертергә тиеш;

- обязан своевременно представлять отчеты и иные сведения об использовании бюджетных средств.

4.Жирле бюджетка керемнәр администраторы:

- җирлек бюджетына түләүләрнең дәреслеген, тулылыгын һәм вакытында түләнүен контрольдә тота;

- җирлек бюджетына түләүләр буенча пеняларны һәм штрафларны исәпли, исәпкә ала һәм түләттерә;

- район бюджетына артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны кире кайтару (зачет) турында каарлар кабул итә.

Жирлек бюджетына керемнэрнең администраторлары булып дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, бюджеттән тыш дәүләт фонdlары идарәсе органнары, Россия Федерациясе Узәк банкы, шулай ук билгеләнгән тәртиптә исәп-хисапның дөреслеген, тулылығын һәм үз вакытында түләүнен дөреслеген, исәп-хисап ясауны, исәпкә алуны, артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм алар буенча штрафларны кире кайтару (зачет) түрында каарлар кабул итүне һәм кабул итүне гамәлгә ашыручы дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары санала.

Статья 8. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет һәм салым законнары нигезендә формалаша.

Статья 9. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Чираттагы финанс елында жирлек бюджетыннан финансдана:

- жирлек бюджеты кытлышын финанслау чыганаклары һәм үз керемнәре исәбеннән үз керемнәре, чыгымнары исәбеннән - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре, Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә үтәлеше чираттагы финанс елында булырга тиешле федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү белән бәйле чыгым йөкләмәләре;

2. Авыл жирлеге, федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Статья 10. Муниципаль заказ

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы түрында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Товар китерү, эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль заказ, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнелә.

Статья 11. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Өлдөр статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты түрында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

Статья 12. Жирлекләр бюджетларына район бюджетыннан субсидияләр

1. Район Советы каарларында каралган очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу

максатларында Россия Федерациисе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә жирлекләр бюджетларына район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары район Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган жирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

Статья 13. Район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

1. Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасының тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы каарларында караплан очракта һәм тәртиптә район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар да бирелергә мөмкин.

Статья 14. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Акча йөкләмәләре буенча жирлек алдындагы бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага түләргә тиеш.

2. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм исәпкә алу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациисе Бюджет кодексында караплан очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бираешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр дә килешү белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү датасыннан үтәлгән дип санала.

Статья 15. Жирлек бюджетында каарлмаган чыгымнарны финанслау

1. Жирлек бюджеты чыгымнарының яңа тәрләрен финанслау яисә жирлек бюджеты чыгымнарының гамәлдәге тәрләрен финанслау чираттагы финанс елы башыннан ук, жирлек бюджеты турындагы каарга кертелгәндә йә агымдагы елда жирлек бюджеты турындагы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң, жирлек бюджетының аерым статьялары буенча чыгымнар кимегәндә һәм (яисә) жирлек бюджеты турындагы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына башкарыла ала.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарда (кушымта рәвешендә) гамәлләре чираттагы финанс елына һәм план чорына юкка чыгарыла яисә туктатыла торган норматив-хокукый актлар (статьяларның, аерым пунктларның, пунктчаларның, абзацларның) исемлеге күрсәтелә.

Норматив-хокукый актны тормышка ашыру өчен чыгымнар өлешчә (тулы күләмдә түгел) финанслау чыганакларына бюджет турында тиешле каарда тәэммин ителгән очракта, жирлек бюджеты турындагы каарда норматив актны финанслауның кайсы өлешендә каарлмаган булуы күрсәтелә..

3. Әгәр хокукый актлар жирлек бюджеты турында каарда каарлмаган Бюджет йөкләмәләрен билгеләсә, жирлек бюджеты турында каар кулланыла.

4. Әгәр жирлек бюджетын үтәу барышында жирлек бюджеты керемнәренең күләме тиешле елга бюджет турындағы каарда билгеләнгән суммалардан артык артса, өстәмә керемнәр беренче чиратта тиешле елга бюджетта финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән яисә өлешчә тәэммин ителмәгән норматив актларда каралган чыгымнарны финанслауга жибәрелә (тулы күләмдә түгел).

Статья 16. Жирлек бюджеты дефициты

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кабул ителгән очракта, жирлек бюджеты турында тиешле каар белән жирлек бюджеты қытлыгын финанслау чыганаклары расланы.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кабул ителгән очракта, жирлек бюджеты турындағы тиешле каарда жирлек бюджеты чыгымнарын финанслау чыганакларыннан жирлек бюджеты чыгымнарын финанслау өчен жирлек бюджеты чыгымнарын жәлеп иту каралырга мөмкин.

2. Жирлек бюджетының агымдагы чыгымнары жирлек бюджеты турындағы каар белән расланган жирлек бюджеты керемнәре күләмнән артып китә алмый.

3. Жирлек бюджеты қытлыгы, кире кайтарылмың торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрнән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган еллык гомуми күләмнәң 10 процентыннан артмаска тиеш.

4. Әлеге пункттың 2-3 пунктларында билгеләнгән чик күрсәткечләрне үтәу шулай ук жирлек бюджеты үтәлеши турындағы хисап күрсәткечләре буенча финанс елы өчен тәэммин ителергә тиеш.

Статья 17. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны финанслау

1. Жирлек бюджеты чыгымнарының яңа төрләрен финанслау яисә жирлек бюджеты чыгымнарының гамәлдәге төрләрен финанслау чираттагы финанс елы башыннан ук, жирлек бюджеты турындағы каарга кертелгәндә йә агымдагы елда жирлек бюджеты турындағы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң, жирлек бюджетының аерым статьялары буенча чыгымнар кимегәндә һәм (яисә) жирлек бюджеты турындағы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына башкарыла ала.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындағы каарда (кушымта рәвешендә) гамәлләре чираттагы финанс елына һәм план чорына юкка чыгарыла яисә туктатыла торган норматив-хокукий актлар (статьяларның, аерым пунктларның, пунктчаларның, абзацларның) исемлеге күрсәтелә.

Норматив-хокукий актны тормышка ашыру өчен чыгымнар өлешчә (тулы күләмдә түгел) бюджет турындағы каарда финанслау чыганаклары белән тәэммин ителгән очракта, жирлек бюджеты турындағы каарда норматив актны финанслауның кайсы өлешендә каралмаган булуы күрсәтелә.

3. Хокукий актлар жирлек бюджеты турында каарда каралмаган Бюджет йөкләмәләрен билгеләсә, жирлек бюджеты турында каар кулланыла.

4. Әгәр жирлек бюджеты үтәлеши барышында жирлек бюджеты керемнәренең тиешле елга бюджет турындағы каарда билгеләнгән суммадан артыграгы күләме арта бара икән, беренче чиратта өстәмә керемнәр тиешле елга бюджетта финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән яисә өлешчә (тулы күләмдә түгел) тәэммин ителмәгән норматив актларда каралган чыгымнарны финанслауга жибәрелә.

Статья 18. Муниципаль унитар предприятиеләренең, бюджет учреждениеләренең өченче затлардан бурый алулары

1. Бюджет учреждениеләре кредит оешмаларыннан, башка юридик, физик затлардан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан кредит (заем) алырга хокуклы түгел.

2. Муниципаль унитар предприятиеләр үз бурычларын жирлек Башкарма комитетында өченче затлардан мәжбүри рәвештә килештерәләр.

2 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

Статья 19. Гомуми нигезләмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын төзү-жирлек Башкарма комитетының аерым бурычы.

2. Жирлек бюджеты проектын төзү алдыннан жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын эшләү һәм бюджет, салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү күздә тотыла.

Статья 20. Жирлек бюджеты проектын төзү өчен киräкле белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын төзү тубәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациисе Президентының Бюджет юлламасына;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

Статья 21. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт өченде эшләнә.

Статья 22. Бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре

1. Жирлек Советы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре һәм юнәлешләре билгеләнә.

Статья 23. Финанс ресурслары балансы

1. Финанс ресурслары балансы жирлек территориясендә районның һәм хужалық итүче субъектларның барлық керемнәре һәм чыгымнары балансын тәшкил итә.

Финанс ресурслары балансы, жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы нигезендә, узган ел өчен финанс ресурсларының хисап балансы нигезендә төзелә һәм жирлек бюджетын төзү өчен нигез булып тора.

Статья 24. Ведомство һәм озак сроклы максатчан программалар

1. Озак сроклы максатчан программалар жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм раслана.

Озак вакытлы максатчан программалар исемлеген формалаштыру Россия Федерациисенең социаль-икътисади үсеш фаразы һәм Нурлат муниципаль районның социаль-икътисади үсеш фаразлары һәм әлеге фаразлар нигезендә билгеләнә торган өстенлекләр нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан тормышка ашырыла.

2. Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Статья 25. Күрсәткечләр составы, предоставляемых карау һәм раслау проектында турында карап җирлек бюджеты

1. Җирлек бюджеты турындагы карап проектында җирлек бюджетының төп характеристикалары булырга тиеш.

Жирлек бюджетының төп характеристикаларына керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнар һәм җирлек бюджеты кытлыгы керә.

2. Җирлек бюджеты турындагы карап проектында шулай ук җирлек бюджетының төркем, төркемчәләр һәм Россия Федерациясе бюджетларының керемнәр классификациясенең статьялары буенча фаразлана торган керемнәре күрсәткечләре дә бар.

3. Җирлек бюджеты карапы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бүлү;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

муниципаль эчке бурычның ин югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиген күрсәтеп;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бүлү;

бюджет законнары актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр.

4. Җирлек бюджеты турындагы карап проектында муниципаль бурычның түбәндәге характеристикалары билгеләнергә тиеш: җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары, Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль бурычның ин югары чиге, шулай ук әлеге Нигезләмәдә каралган башка чик күрсәткечләр, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләрнең ин чик күләмнәрен күрсәтеп, билгеләнергә тиеш.

5. Авыл җирлеге бюджеты турындагы карап проектында чыгымнар составында чираттагы финанс елыннан артып киткән вакытка салым кредитлары бирү лимитлары билгеләнергә тиеш.

Статья 26. Җирлек бюджеты проекты белән

бер үк вакытта төзелә торган документлар һәм материаллар

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проектын төзу максатларында түбәндәге документлар һәм материаллар әзерләнергә тиеш:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

2. Җирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына түбәндәгеләр төзелә:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына адреслы инвестиция программы;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты кытлыгын каплау өчен каралган авыл җирлегенең муниципаль бурыч структурасы һәм муниципаль эчке бурыч алулар программы;

- бирелгән салым ташламаларыннан жирлек бюджеты югалтуларын бәяләү;
- ағымдагы финанс елына жирлек бюджеты үтәлешенә бәя;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә каралган башка документлар һәм материаллар.

Статья 27. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе

1. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

З бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

Статья 28. Жирлек Советы каравына жирлек бюджеты проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты жирлек Советы каравына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында каар проектын 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча тубәндәге документлар һәм материаллар белән бергә кертә:

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм ағымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенең көтелгән нәтижәләре;

чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит);

бюджет проектина аңлатма язы;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансферларны бүлүне исәпләү;

чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр ел ахырына муниципаль бурычның иң югары чиге;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программы проекты;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль гарантияләр программалары проектлары;

агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

бюджет законнары актларында каралган башка документлар һәм материаллар.

2. Жирлек бюджеты турындагы каар проектын керту алдыннан жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турындагы каарларның проектларын керту һәм аларны үзгәртү турында каарлар проектларын керту зарур.

4 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

Статья 29. Жирлек бюджеты үтәлеше нигезләре

1. Авыл жирлеге территориясендә жирлек бюджетының казначылык үтәлеше билгеләнә.

Жирлек бюджетының үтәлеше жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Жирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнар ведомствога буйсынуында башкарыла.

Статья 30. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы

1. Жирлек бюджетының үтәлеше бюджет язмасы нигезендә башкарыла.
2. Бюджет язмасы Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнарының функциональ һәм икътисадый классификацияләре нигезендә жирлекнә расланган бюджеты нигезендә бюджет акчаларын бүлүчеләр һәм алучылар буенча бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан төзелә.
3. Бюджет язмалары нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнән жыелма бюджет язмасы төзелә.

Статья 31. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

1. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә tota:
 - жирлек бюджетының бердәм счетына керемнәрне күчеру һәм күчерү;
 - жирлек бюджетына артык түләнгән керем суммасын кире кайтару;
 - жирлек бюджеты керемнәрен исәпкә алу һәм жирлек бюджеты керемнәре турында хисап төзү.

Статья 32. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча төп этаплары

1. Жирлек бюджеты чыгымнар буенча, эзлекле рәвештә тормышка ашырыла торган санкция һәм финанслау процедуralарын үтәп, жирлек бюджетының бердәм счетында бюджет акчаларының фактта булуы чикләрендә үтәлә.

Жирлек бюджеты чыгымнарын башкарғанда санкцияләүнен төп этаплары булып торалар:

- бюджет язмасын төзү һәм раслау;
 - бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамәләрне баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга житкерү, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм бюджет учреждениеләренә керемнәр һәм чыгымнар сметаларын раслау;
 - бюджет йөкләмәләре лимитлары турында хәбәрнамәләрне баш бүлүчеләргә, бюджет акчаларын алучылар һәм аны бүлүчеләргә житкерү һәм раслау;
 - бюджет акчаларын алучылар тарафыннан акчалата йөкләмәләрне кабул иту;
 - акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау һәм тикшерү.
- Финанслау процедурасы бюджет акчаларын тотудан гыйбарәт.

Статья 33. Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамә

1. Жирлек бюджетыннан бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләргә житкерелә.

Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамә жирлек бюджеты чыгымнарын һәм туләүләрне гамәлгә ашыру буенча бюджет йөкләмәләрен кабул иту хокуқын бирми.

Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамәләрдә житкерелгән бюджет ассигнованиеләре күләмнәрен үзгәртү Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән билгеләнгән вәкаләтләр қысаларында гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын алучылар бюджет ассигнованиеләренең үзгәрүе турында 15 көн эчендә хәбәрнамәләр алырга тиеш.

Статья 34. Бюджет йөкләмәләренең лимитларын раслау

1. Бюджет йөкләмәләренең лимиты - бюджет акчаларын баш бүлүче, бүлүче һәм алучы өчен өч айдан да артмаган чорга билгеләнә һәм раслана торган бюджет йөкләмәләре күләме.

2. Бюджет йөкләмәләренең лимитлары бюджет акчаларын алучыларның һәм бүлүчеләрнән барысына да гамәлдә булган чоры башланырга 5 көннән дә соңга калмыйча житкерелә.

3. Бюджет акчаларын алучыларның чыгымнарны һәм түләуләрне гамәлгә ашыру буенча акчалата йөкләмәләрне кабул итүгә хокуклары күләме бюджет йөкләмәләре лимитлары белән билгеләнә.

Бюджет акчаларын алучылар товар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) белән тәэммин итүче белән килешүләр төзү юлы белән бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм керемнәр һәм чыгымнар сметасын аларга житкерелгән чикләрдә чыгымнарны һәм түләуләрне гамәлгә ашыру буенча акчалата йөкләмәләрне кабул итәргә һәм алар нигезендә чыгымнарны һәм түләуләрне башкару өчен түләү һәм башка документлар төзергә хокуклы.

Статья 35. Жирлек бюджетыннан бюджет ассигнованиеләрен үзгәрту

1. Бюджет ассигнованиеләре түрындагы хәбәрнамәдә житкерелгән бюджет ассигнованиеләре түрындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән белән чагыштырганда, үзгәрту, жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү нәтижәсендә, башкарыйлырга мөмкин яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә бюджет акчаларын баш булуче тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 36. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү

1. Эгәр жирлек бюджетын үтәү барышында жирлек бюджеты керемнәренең яисә жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларыннан керемнәренең күләме кимү қүзәтелә икән, бу жирлек бюджеты тарафыннан расланган еллык билгеләнештәге чыгымнарны 10 проценттан да артмаган күләмдә финанслауга китерә, жирлекнәң башкарма комитеты жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү түрында Каар кабул итәргә һәм күрсәтелгән режим кертергә хокуклы.

2. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү түрындагы каарда күрсәтелгән режим кертелгән дата һәм жирлек бюджеты чыгымнарын киметү күләме күрсәтелергә тиеш. Шул ук вакытта бюджет ассигнованиеләрен қыскарту бюджет акчаларын баш булученең һәрберсе буенча еллык билгеләнешләренең 10 проценттан артыгын тәшкил итәргә тиеш түгел.

3. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү түрында бюджет акчаларын баш булучеләргә, булучеләргә һәм алучыларга хәбәр итү аны гамәлгә кертү датасына кадәр 15 көннән дә соңға калмыйча башкарыла.

4. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү түрындагы каар нигезендә, бюджет йөкләмәләренең кулланылмаган лимитлары қыскартыла.

5. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын гамәлдән чыгару, жирлек бюджеты чыгымнарын киметү күләмен үзгәрту Башкарма жирлек тарафыннан башкарыла.

Статья 37. Жирлек бюджеты чыгымнарын 10 проценттан да күбрәк киметү

1. Эгәр жирлек бюджетын үтәү барышында жирлек бюджеты керемнәренең яисә жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларыннан керемнәренең күләме кимү қүзәтелә икән, бу жирлек бюджеты тарафыннан расланган еллык билгеләнештәге чыгымнарны 10 проценттан артыкка финанслауны тулысынча финанслауга китерә, жирлек башкарма комитеты жирле Советка агымдагы финанс елына жирлек бюджеты түрындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү түрында каар проектын кертә.

2. Жирлек советы әлеге каар проектын керткәннән соң 15 көн эчендә чираттан тыш тәртиптә карый.

3. Эгәр жирлек бюджеты түрындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү түрында каар проекты 15 көн эчендә кабул ителмәсә, алга таба әлеге мәсьәлә буенча каар кабул ителгәнче, жирлек бюджеты түрындагы каарда башкасы

каралмаган булса, жирлек башкарма комитеты жирлек бюджеты чыгымнарын пропорциональ киметүгэ хокуклы.

Статья 38. Жирлек бюджетын үтәгендә фактта алынган жирлек бюджеты турында каар белән өстәмә расланган табышлардан файдалану

1. Жирлек бюджетын үтәгендә жирлек бюджеты турындагы каар белән расланганнан артык фактта алынган керемнәр, жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертмичә генә, жирлек бюджеты дефициты күләмен киметүгэ һәм жирлек бюджетының бурыч йөкләмәләрен киметүче түләүләргә жибәрелә. Шул ук вакытта өстәмә бюджет язмасы әзерләнә һәм раслана.

2. Кирәк булган очракта, әлеге пункттың 1 пункттында күрсәтелгән максатларга өстәмә табышларны жибәрергә, йә көтелгән факттагы керемнәр расланган еллык билгеләнешләрдән 10 процентка арткан очракта, жирлек бюджеты турындагы каар белән расланган ассигнованиеләрдән артык финанслау жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр керткәннән соң гамәлгә ашырыла. Жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каар авыл жирлеге Советы тарафыннан квартал (ярты еллык) бюджеты үтәлеше нәтижәләре буенча кабул ителә, анда әлеге артырып жибәрелгән.

3. Авыйл жирлеге бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каар проекты өстәмә керемнәр алу белән бәйле рәвештә жирлек Советына Башкарма комитет тарафыннан кертелергә тиеш, ул аны 15 көн дәвамында чираттан тыш тәртиптә карый. Әгәр каар проекты 15 көн эчендә кабул ителмәсә, жирлек башкарма комитеты барлык юнәлешләр буенча да жирлек бюджеты чыгымнарын тигез индексацияләүне, жирлек бюджеты дефицитын киметкәннән һәм бурыч йөкләмәләрен түләгеннән соң башкарырга хокуклы.

Статья 39. Бюджет ассигнованиеләрен күчерү

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчегә бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнарын функциональ классификацияләүнен бүлекләре, бүлекчәләре һәм максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре арасында бюджет акчаларын баш бүлүчегә бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләренең 10 процента чикләрендә күчерелергә мөмкин.

Бюджет ассигнованиеләрен күчерү турында бюджет йөкләмәләре лимитларын житкергәндә хәбәр ителә.

2. Бюджет акчаларын баш бүлүче, үз компетенциясе кысаларында бюджет акчаларын алучылар арасында бюджет ассигнованиеләрен бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләренең 5 проценттан да артмаган күләмдә күчерергә хокуклы.

Бюджет акчаларын бүлүчеләр, аларның үзгәрюе турында каар кабул ителгән көннән соң 15 көн эчендә, бюджет ассигнованиеләре үзгәрюе турында хәбәрнамәне алдагы барлык бүлүчеләргә һәм алучыларга житкерергә тиеш.

Статья 40. Бюджет ассигнованиеләрен үзгәртүне чикләү

1. Финанс елына исәпләгендә бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет язмасы һәм жирлек бюджеты турындагы каар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләмнәннән 10 проценттан да артмаган күләмдә аерылырга мөмкин.

2. Бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләмнәреннән, расланган бюджет ассигнованиеләренең 15 процентаиннан да артмаган күләмдә аерылырга мөмкин.

Статья 41. Жирлек бюджеты чыгымнарын блоклау

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын блоклау жирлек бюджеты үтәлешенең теләсә кайсы этабында очрактарда башкарыла:

- өгөр бюджет ассигнованиеләре жирлек бюджеты түрүндагы карап нигезендә билгеләнгән таләпләрне баш булуче, эш бирүче, бюджет акчаларын алучы тарафыннан башкарылган очракта бүленеп бирелгән булса, ләкин бюджет йөкләмәләре лимитларын төзү яисә кабул ителгән бюджет йөкләмәләрен раслау вакытына бу шартлар үтәлмәгән очракта;

- бюджет акчаларын максатчан кулланмау фактларын ачыклау.

2. Чыгымнарын блокировкалау түрүндагы карап бюджет акчаларын баш булученең яки бюджет акчаларын башка алучының үтенечнамәсе буенча чыгымнарын блоклауга китергән соңғы шартларны үтәгәннән соң гына юкка чыгарыла.

Статья 42. Бюджет йөкләмәләренең лимитларын үзгәрту

1. Бюджет йөкләмәләренең лимитларын үзгәрту түбәндәге очрактарда мөмкин:

- бюджет ассигнованиеләре үзгәрешләре;
- чыгымнарын блокировкалау;
- билгеләнгән бюджет йөкләмәләренең лимитларын үтәүне кичектерү.

2. Бюджет акчаларын баш булучеләр бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет йөкләмәләренең үзгәртелгән лимитлары гамәлдә булган чорга 5 көннән дә соңға калмычча үзгәртергә тиеш.

Статья 43. Жирлек бюджеты үтәлеше түрүнда бюджет исәбе һәм хисап

1. Жирлек бюджетын үтәү барышында башкарыла торган барлық керемнәр, дефицитны финанслау чыганаклары, жирлек бюджеты чыгымнары, шулай ук операцияләр бюджет исәбенә алышырга тиеш.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы хисап оператив, квартал саен, ярты еллык һәм еллык булырга мөмкин.

Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы хисапларның бердәм методологиясе Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы еллык хисап жирлек Советы тарафыннан расланырга тиеш.

Статья 44. Бюджет елы тәмамлануы

1. Финанс елы 31 декабрьдә тәмамлана.

2. Бюджет йөкләмәләренең лимитлары 31 декабрьдә гамәлдән чыга.

3. 25 декабрьдән соң акчалата йөкләмәләрне кабул итү рөхсәт ителми.

Муниципаль берәмлек кабул ителгән һәм расланган акчалата йөкләмәләрне елның соңғы эш көненә кадәр түләргә тиеш.

4. Бюджет учреждениеләре тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегеннән алышынан һәм 31 декабрьгә файдаланылмаган акчалар шул ук суммаларда тиешле бюджет учреждениеләренә яңа ачылган шәхси счетларга күчерелә.

5. Кабул ителгән акча йөкләмәләре буенча операцияләр тәмамланганнан соң, жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар Чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исәпкә алышырга тиеш.

Статья 45. Бюджет хокук бозулары өчен җаваплылык

1. Авыл жирлеге бюджет хокук бозулары өчен җаваплылык Россия Федерациясе бюджет законнарында қаралган нигезләр һәм рәвешләр буенча башкарыла.

